

Sygn. akt V U 182/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 7 kwietnia 2015 r. w Kaliszu

odwołania B. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 5 grudnia 2014 r. Nr (...)

w sprawie B. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o świadczenie przedemerytalne

Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 5 grudnia 2014 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującemu B. J. świadczenie przedemerytalne poczynając od dnia 22 sierpnia 2014 r.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14.12.2014 r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił odwołującemu B. J. przyznania świadczenia przedemerytalnego z uwagi na brak warunków do jego przyznania- brak 35 lat ubezpieczenia.

Od powyższej decyzji odwołanie złożył B. J., domagając się jej zmiany i przyznania świadczenia przedemerytalnego poprzez uwzględnienie dalszego okresu pracy – okresu pracy w gospodarstwie rolnym, okresu nauki zawodu oraz okresu pracy w warsztacie rzemieślniczym ojca.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje.

Odwołujący B. J. urodził się dnia (...), ukończył więc obecnie 63 lata. Organ rentowy uznał odwołującemu na dzień rozwiązania stosunku pracy okres zatrudnienia - 25 lat i 5 miesięcy.

Ostatnio odwołujący pozostawał do dnia 09.02.2013 r. w stosunku pracy przez okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Stosunek pracy został rozwiązany z powodów ekonomicznych z przyczyn nie dotyczących pracownika.

W okresie od 19.02.2013 r. do 14.07.2013 r. odwołujący pobierał zasiłek dla bezrobotnych.

Odwołujący w niniejszej sprawie zmierzał do wykazania dalszego okresu pracy – okresu pracy w gospodarstwie rolnym własnym, okresu nauki zawodu w warsztacie ojca od 01.05.1966 r. do 1969 r. oraz okresu pracy w warsztacie ojca od 1969 do 10.02.1971 r. i od 11.02.1971 r. do 31.10.1976 r.

Odwołujący w okresie od 01.05.1966 r. do 30.04.1969 r. pobierał naukę zawodu w warsztacie ojca A. J.. Powyższe wynika z umowy o naukę rzemiosła sporządzonej w dniu 01.05.1966 r. pomiędzy A. J. i B. J.. Powyższa umowa została zarejestrowana w Izbie Rzemieślniczej w P.w dniu 18.05.1966 r. pod numerem 3-12-8 oraz w (...)w O.. Odwołujący posiada także świadectwo pracy wystawione przez (...) w R.na okres od 01.05.1966 r. do 10.02.1971 r. z określeniem uczeń – pracownik ciesielsko-stolarski. Z tego świadectwa wynika, iż odwołujący złożył egzamin czeladniczy.

Odwołujący posiada także świadectwo pracy z tego samego zakładu za okres od 11.02.1971 r. do 31.10.1976 r.

Brak jest zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego w okresie od 01.05.1966 r. do 31.10.1976 r. w zakładzie A. J.. Odwołujący wykonywał pracę w warsztacie ojca w spornych okresach.

(dowód: świadectwa pracy, informacje organu rentowego)

Odwołujący w okresie od 1982 r. do 31.12.1999 r. podlegał ubezpieczeniu rolniczemu. Dotyczy to okresów nie uwzględnionych w przebiegu zatrudnienia: 01.05.1983 r. do 15.05.1983 r., od 01.10.1987 r. do 20.09.1989 r., od 05.11.1989 r. do 17.09.1990 r., od 11.12.1990 r. do 29.09.1991 r., od 21.11.1991 r. do 08.09.1992 r., od 17.11.1992 r. do 03.10.1993 r., od 14.11.1993 r. do 09.1994 r., od 11.11.1994 r. do 08.10.1995 r., od 21.11.1995 r. do 03.10.1996 r., od 27.11.1996 r. do 09.02.1997 r., od 19.07.1997 r. do 01.08.1997 r., od 19.05.1998 r. do 11.10.1998 r., 01.12.1998 r. do 07.11.1999 r.

(dowód: zaświadczenie KRUS)

Sąd zważył co następuje.

W myśl art. 2 ust 2 ustawy z dnia 30.04.2004 r., obowiązującej co do art. 2 od dnia 01.08.2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. Nr. 120 poz. 1252) prawo do świadczenia przedemerytalnego przysługuje osobie, która do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn po stronie pracodawcy, u którego była zatrudniona co najmniej 6 miesięcy, posiadała okres uprawniający do emerytury wynoszący 35 lat dla mężczyzn i ukończyła 60 lat.

Zgodnie z art. 6 ust 2 punkt 3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440) jako okresy składkowe uważa się także okresy zatrudnienia młodocianych na obszarze Państwa Polskiego na warunkach określonych w przepisach obowiązujących przed dniem 01.01.1975 r. Wymogi przewidziane w cytowanym wyżej przepisie spełniać może jedynie okres praktycznej nauki zawodu wykonywanej na podstawie indywidualnej umowy o naukę zawodu. W oparciu o regulacje wynikające z przepisów ustawy z dnia 15.07.1961 r. o rozwoju systemu oświaty i wychowania oraz ustawy z dnia 02.07.1958 r. o nauce zawodu, przyuczeniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w celu nauki zawodu sformułowano zasady, kiedy istnieją warunki do przyjęcia, iż praktyczna nauka zawodu jest okresem składkowym. Decyduje o tym treść zawartej indywidualnej umowy między uczniem i pracodawcą oraz okoliczność, czy młodociany ma status ucznia czy pracownika.

Ustawa z dnia 15.07.1961 r. o rozwoju systemu oświaty i wychowania (Dz. U. Nr 32poz. 160) uregulował system szkolnictwa w Polsce. W systemie szkół wymieniła zasadnicze szkoły zawodowe. W art. stwierdzono, iż kształcenie kwalifikowanych robotników odbywa się w zasadniczych szkołach zawodowych. zgodnie z ust. 3 tegoż przepisu praktyczna nauka zawodu stanowi część procesu kształcenia i wychowania w zasadniczych szkołach zawodowych. Zgodnie z art. 12 wymienionej ustawy zasadnicze szkoły zawodowe mogą działać jako szkoły przyzakładowe lub pod opieką patronacką odpowiednich społecznych zakładów pracy.

W myśl art.1 cyt. ustawy młodociani, osoby w wieku od 14 do 18 lat, mogą być zatrudniani tylko w celu nauki zawodu, przyuczenia do określonej pracy, odbycia wstępnego stażu pracy. Co do osób do lat 15 istniał zakaz zatrudniania.

Zgodnie z art. 9 wymienionej ustawy zakład pracy przyjmując młodocianego na naukę zawodu w celu przyuczenia do określonej pracy oraz odbycia wstępnego stażu pracy jest obowiązany zawrzeć z nim na piśmie umowę określającą zawód albo rodzaj pracy, w jakim młodociany będzie szkolony, czas trwania nauki zawodu, przyuczenia do określonej pracy lub wstępnego stażu pracy oraz zasadnicze obowiązki i uprawnienia młodocianego. Zgodnie z art. 19 cyt. ustawy pracownicy, bez względu na wiek, podejmujący po raz pierwszy zatrudnienie w wyuczonym zawodzie lub podejmujący zatrudnienie w zawodzie, w którym nie posiadają wymaganych kwalifikacji, są obowiązani do odbycia wstępnego stażu pracy.

Odwołujący odbywający naukę zawodu w zakładzie rzemieślniczym ojca w okresie od 01.05.1966 r. do 30.04.1969 r. spełnia warunki do zaliczenia tego okresu jako okresu składkowego do stażu ubezpieczeniowego. Umowa o naukę zawodu mogła być przedłużona za zgodą izby rzemieślniczej na wniosek stron, jednakże jedynie do 6 miesięcy z powodu np. niekorzystnego wyniku egzaminu czeladniczego, co wynika z przepisów rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu Drobnej Wytwórczości z dnia 17.03.1964 r. w sprawie czasu trwania nauki rzemiosła (Dz. U. Nr 14 poz. 83 ze zm.) Taka sytuacja nie dotyczy odwołującego.

Po dniu 30.04.1969 r. odwołujący nie był już uczniem w zakładzie ojca, a jego aktywność zawodową w zakładzie ojca należy traktować jako współpracę. Odwołujący jako osoba współpracująca podlegał wówczas obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu na podstawie przepisów ustawy z dnia 29.03.1965 r. o ubezpieczeniu społecznym rzemieślników (Dz. U. Nr 13 poz. 90 ze zm.) Zgodnie z brzmieniem art. 1 tej ustawy obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym rzemieślników objęci zostali rzemieślnicy oraz osoby z nimi współpracujące. Za osoby współpracujące z rzemieślnikami uważano jego małżonka oraz najbliższych krewnych i powinowatych stale pracujących w zakładzie tego rzemieślnika, w wymiarze co najmniej połowy czasu pracy, jaki obowiązywał pracowników j.g.u. Takim najbliższym krewnym, był syn w wieku powyżej 17 lat. Odwołujący nie został zgłoszony do współpracy z ojcem w okresie od 01.05.1969 r. do 10.02.1971 r. i od 11.02.1971 r. do 31.10.1976 r. Odwołujący mieszkał w tym okresie z rodzicami, prowadził z nimi wspólne gospodarstwo domowe.

Z treści art. 6 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przy ustalaniu stażu ubezpieczeniowego uwzględnia się okresy składkowe i nieskładkowe, a za okresy składkowe uważa się przypadające przed dniem 15.11.1991 r. okresy pozarolniczej działalności gospodarczej i okresy współpracy przy jej prowadzeniu, jednakże te ostatnie tylko wtedy gdy były objęte obowiązkiem ubezpieczenia społecznego i za które opłacono składkę na ubezpieczenia lub w których występowało zwolnienie od opłacania. W okresach od 01.05.1969 r. do 10.02.1971 r. i od 11.02.1971 r. do 31.10.1976 r. odwołujący nie został zgłoszony jako współpracujący z ojcem i nie zostały opłacone składki na ubezpieczenie społeczne z tego tytułu. Okres ten nie może być uwzględniony odwołującemu jako okres ubezpieczeniowy w stażu warunkującym prawo do świadczenia przedemerytalnego.

Art. 10 powołanej wyżej ustawy przewiduje natomiast możliwość uwzględnienia przy ustalaniu stażu ubezpieczeniowego, okresy ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono składki na ubezpieczenie społeczne, ale jedynie, gdy okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania świadczenia, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

W okresach od 01.05.1983 r. do 15.05.1983 r., od 01.10.1987 r. do 20.09.1989 r., od 05.11.1989 r. do 17.09.1990 r., od 11.12.1990 r. do 29.09.1991 r., od 21.11.1991 r. do 08.09.1992 r., od 17.11.1992 r. do 03.10.1993 r., od 14.11.1993 r. do 09.1994 r., od 11.11.1994 r. do 08.10.1995 r., od 21.11.1995 r. do 03.10.1996 r., od 27.11.1996 r. do 09.02.1997 r., od 19.07.1997 r. do 01.08.1997 r., od 19.05.1998 r. do 11.10.1998 r., 01.12.1998 r. do 07.11.1999 r. odwołujący podlegał ubezpieczeniu rolniczemu z racji posiadania gospodarstwa rolnego o powierzchni 1,99 ha (1,22 ha przeliczeniowe). Są to okresy, w których odwołujący nie podlegał ubezpieczeniu społecznemu z innego tytułu. Z zaświadczenia Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Placówka Terenowa w O.z dnia 31.12.2014 r. wynika, iż w odwołujący podlegał ubezpieczeniu rolniczemu w okresach: 01.09.1982 r. do 31.12.1982 r., od 01.01.1983 r. do 31.12.1990 r., od 01.01.1991 r. do 31.03.1992 r., od 01.10.1992 r. do 31.03.1997 r., od 19.05.1998 r. do 31.12.1999 r.

Z tego przebiegu ubezpieczenia wyłączyć należy okresy, gdy inne ubezpieczenie wyprzedzało ubezpieczenie rolnicze. Pozostają wtedy jako okresy ubezpieczenia rolniczego okresy wymienione wyżej: 01.05.1983 r. do 15.05.1983 r., od 01.10.1987 r. do 20.09.1989 r., od 05.11.1989 r. do 17.09.1990 r., od 11.12.1990 r. do 29.09.1991 r., od 21.11.1991 r. do 08.09.1992 r., od 17.11.1992 r. do 03.10.1993 r., od 14.11.1993 r. do 09.1994 r., od 11.11.1994 r. do 08.10.1995 r., od 21.11.1995 r. do 03.10.1996 r., od 27.11.1996 r. do 09.02.1997 r., od 19.07.1997 r. do 01.08.1997 r., od 19.05.1998 r. do 11.10.1998 r., 01.12.1998 r. do 07.11.1999 r.

Po uwzględnieniu powyższych okresów ubezpieczenia rolniczego łącznie ponad 9 lat oraz okresu pobierania praktycznej nauki zawodu- 3 lata odwołujący wykazuje staż ubezpieczeniowy wynoszący ponad 35 lat.

Stąd odwołanie jako zasadne podlegało uwzględnieniu, a decyzja zmianie w myśl art. 477¹⁴ § 2 kpc, poprzez przyznanie odwołującemu świadczenia przedemerytalnego od dnia 21.08.2014 r.